

ПРОЛОГ

Нічний ліс завмер, уповитий тенетами потойбічної німоти.

Хащею сунули двоє чоловіків. Тихі кроки і зрідка промовлені слова, підхоплені луною, розтинали загусле повітря, летіли над чагарниками, бриніли між стовбурами, тріпотіли на листі, аж поки не згасали ген за кронами — і поверталася моторошна тиша.

— Ти йтимеш дорогою болю та крові. Чи бажаєш іти далі? — пролунало перше питання.

Він може відмовитися.

— Так.

— То йди.

Северин рушив уперед, ступаючи виважено й обережно, щоб не перечепитися об лапате гілля чи підступний корінь. Крокував, допоки Захар, який ішов слідом, не зупинив другим питанням:

— Ти житимеш чужинцем серед людей. Чи бажаєш іти далі?

Вороття не буде.

— Так.

— То йди.

Відповідь мусила прозвучати твердо, гордовито і впевнено, але юначий голос здригнувся. Нічний холод пік шкіру, глидав м'язи, в'їдався аж до кісток, а Северин мав на собі самі тільки штани, підперезані чересом із чорної шкіри. Черес був із трьома пряжками: дві оздоблені простими залізними застібками, а третя, найвища, мала литу бронзову клямру з випуклим тризубом посередині.

Минув час — хвилини, години, роки сліпого походу через принишклий ліс, — допоки не пролунало третє питання:

— Ти проклятим залишишся навіки. Чи бажаєш іти далі?

Усе можна завершити просто зараз. Але як він подивиться батькові у вічі?

— Так.

— То йди.

Він погодився тричі: скоро почнеться ритуал.

Від пов'язки на очах решта відчуттів загострилася. Джура чув найслабший хрускіт хмизу під ногами, відчував найменшу крижану травинку між пальцями, розрізняв найтонший аромат із букета свіжого лісового зілля. Невдовзі запахло димом, почулося тихе потріскування вогню — вони прийшли. Северин завмер біля ватри, вмиваючись хвилями живого тепла.

Найважливіша ніч у його житті. Ніч, якої він чекав із дитинства. Ніч, яка змінить його назавжди.

Захар обережно прибрав пов'язку з очей. Коли зір пристосувався, Северин розгледів навколо багаття інших: ліворуч Соломія тримала велику срібну чашу, а праворуч невідомий православний священник міряв її похмурим поглядом. Відьма на зирки не зважала, стояла гордовито

й урочисто, вбрана у згарди та чорну сукню, а місячне сяйво гралося темним водоспадом її волосся. Соломія підморгнула Северину і ледь помітно всміхнулася.

Вигляд Захара в повному лицарському строї був незвичний: чорний жупан, кунтуш, характерницький черес із трьома клямрами — бронзовою, срібною і золотою. Він зайняв місце навпроти Северина й проголосив:

— Тричі ти дав згоду і прийшов до останнього роздоріжжя. Якщо плакаєш бодай найменший сумнів — іди геть! Або... Стань на вовчу стежку — і гідно прийми обрану тобою долю!

Голос учителя, зазвичай тихий і м'який, лунав холодно й безпристрасно. Темні очі дивилися відчужено. Відблиски вогню переливалися на золотому обрисі Мамая, вигаптуваному на чорному кунтуші біля серця.

Останній шанс зупинитися.

Але він не розчарує батька. Не зрадить пам'яті мами. І продовжить їхню справу.

Северин не ворухнувся, сподіваючись, що жоден нерв на обличчі не видав його хвилювання.

— Ти лишаєшся, — сказав учитель. — Хай буде так.

Джура голосно видихнув крізь зуби: він тільки-но спалив останній міст.

Захар кивнув священнику. Той був невисокий, нижчий за Северина, з рідким волоссям і такою ж рідкою борідкою. Помітно нервував.

— Ти хрещений, сину мій? — спитав, наблизившись.

— Так.

— У православному храмі чи у папістів?

— У православному.

Піп схвально кивнув і придивився до грудей Северина.

— Проте не носиш хрестика... Гм. Бажаєш сповідатися?

— Ні.

Северин мало не розсміявся. Сама навіть думка про каяття серед нічного лісу в товаристві відьми і характерника видавалася блюзнірством.

— Ти вирішив пожертвувати своєю безсмертною душею заради захисту інших, — урочистий початок промови зіпсував дим, який раптом повалив священнику просто в обличчя. — Це... кхе-кхе, воістину самопожертва, гідна доброго християнина. Але я не можу відпустити гріхи, кхе-кхе, без сповіді, а якщо їх не звільнити, вони лишаться тягарем на твоєму серці. Чи ти певен, сину мій?

— Певен.

Священник зітхнув, протер сльозаві від диму очі, перехрестив юнака тричі, простягнув розп'яття. Северин торкнувся губами холодного образу закатованого чоловіка. Піп не витримав, ступив кілька кроків убік, проте дим негайно посунув за ним, що було дивно з огляду на повне безвітря.

— Благословенний будь, кхе-кхе, рабе божий Северине. Нехай що трапиться з тобою далі... Лишишся ти рідним дітям в очах Його. Амінь.

Із цим напуттям святий отець ще тричі перехрестив юнака і, не оглядаючись, поспішив геть із галявини, бурмочучи молитву. Дим одразу вирівнявся і потік, як і слід, угору.

Зачулося кінське іржання і стукіт копит — священник поїхав.

— Чинити так було зовсім не обов'язково, Соломіє, — буркнув Захар, підкинувши хмизу до багаття. — Продовжуємо.

Її обличчя, лукаве ще мить тому, стало серйозним, погляд зосередився на джурі. Відьма наблизилася до Северина, мовчки простягнула широку чашу з тьмяного срібла. Чаша була важкою, древньою, холодною, а невідомий трунок — густим, солодкавим і пряним. Северин пив неквапно, поволі, з насолодою тамуючи жагу. Соломія обійшла його за спиною і обережно накинута на голі плечі пошматоване вовче хутро. Коли джура віддав їй спорожнілу чашу, жінка повернулася на своє місце біля багаття.

Захар тим часом скинув кунтуш, засукав рукави жупана і витягнув із піхов на чересі ніж зі срібним лезом.

— Підходь.

Швидким помахом він розтяв ліву долоню і передав ножа Северинові. Той повторив за вчителем, після чого вони взяли порізними руками — долоня до долоні, кров до крові — й завмерли так над високим полум'ям. Юнак стискав скривавлений ніж у правиці. Серце тріпотіло й билосся, наче полонений дикий птах, тіло здавалося чужою домівкою, де Северин був небажаним гостем.

Захар урочисто промовив перший рядок клятви. Северин набрав побільше повітря і повторив якомога голосніше:

— Най вогонь і кров стануть свідками моїм словам.

Краплі змішаної крові зірвалися в полум'я, ватра зашипіла і сколихнулася, почувши заклик.

— У ніч я ступаю на вовчу стежку. Тіло мое готове.

Від хвилювання Северинові перехоплювало подих.

— В імлі я бачу тіні, їхні очі вдивляються в мене. Воля моя непорушна.

Навколо вирости тіні, протягнули до них довгі тонкі мацаки.

— У проклятті я не знайду спокою ніколи. Серце моє чекає.

Серце у відповідь взяло такий шалений темп, що, здавалося, от-от розірветься.

— Най стежка веде мене між війною та миром...

Він на мить поглянув на Соломію. Її тонкі пальці побіліли, стиснувшись на старому сріблі порожньої чаші.

— ...між підлотами та чеснотами...

За плечима Захара, у мороку хащі, загорілися кілька пар хижих багряних очей, наблизились, уперлись поглядами.

— ...між пеклом та раєм...

Тіні множилися, густішали, стрибали навколо ватри у химерному танку. Руку пекло сильніше.

— Я не зверну з неї ані в житті, ані в смерті.

Уперше з лісової мовчанки озвався пугач — ніби свідок, що підтверджував почуте.

— Не похилившись...

Жовтогарячі язики вогню піднялися криваво-червоним гребенем, зашипіли голосно, із тріскотом бризнули віялом іскор.

— Не оглядаючись...

За спиною чується холодний подих і тихе зітхання.

— Не опускаючи погляду...

Голос Захара бринить. Довге волосся із просіддю спадає на обличчя. Він схожий на князя-чаклуна легенд Русі.

— Я йду!

Мамо, тату... Я йду.

Клятву промовлено. Характерник відпускає його руку і джура проводить розпеченою долонею по обличчю — кров на чолі, носі, губах.

Удалині чутно вовче виття.

Северин подумки рахує до трьох, як його вчив Захар. Один!

Тіні танцюють. Ніж у правиці наливається вагою дворучного меча. Два!

Очі спостерігають. Учитель підбадьорливо всміхається йому — вперше за ніч. Три!

І Северин рішучим ударом скеровує ніж до власного серця.

Цей світ згорів — саме тільки румовище лишилося від нього.

Жарина червоного місяця тліла на закопченому небі. Темну галявину, вкрити попелястою ламкою травою, облямовували покручені дерева. Поміж обвуглених стовбурів, що дерлися вгору гострим гіллям, незмигтно вирячилися сотні багряних очей. Ані звуку, ані холоду, ані запаху.

Він знає, куди потрапив: Потойбіччя.

Але хто він? І що тут робить?

Він роззирнувся і серед чорних решток дерев розгледів широку просіку. Чи тут його домівка? Чи треба кудись іти? Чи він мусить сидіти тут?

Багряні очі вселяли тривогу і неспокій. Хто ці потвори? Чому пронизують поглядами? Чого їм треба?

Колись він знав відповіді, але забув. Потрібно згадати... Щось дуже важливе.

Він роззирнувся вдруге і помітив тендітну постать, якої мить тому не було: дівчина в сліпучо-білому замерла між стовбурів, наче лілея посеред вугілля, а коли помітила, що він дивиться на неї, махнула рукою.